

Sita en de Hamburgeroorlog

Een sprookje gebaseerd op waargebeurd promotieonderzoek naar de opkomst van lokaal voedselbeleid in Nederland

Lara Sibbing

Er was eens –niet zo heel lang geleden en niet zo ver hier vandaan– een meisje. Ze heette Sita. In Sita's stad, met geplaveide steegjes, schattige huisjes en sierlijke straatlantaarns had ze aan het grote plein een restaurantje. Ze kookte er de heerlijkste maaltijden, met verse ingrediënten van de boeren uit de buurt. Elke avond zat het restaurant stampvol en kon je tot diep in de nacht de geluiden horen van rinkelende glazen en tevreden lachende gasten.

Maar schijn bedriegt soms.

Het ging niet goed met Sita's stad. De helft van de stedelingen leed honger, omdat ze geen voedsel konden betalen. De andere helft van de stedelingen was ziek omdat ze te veel en te vet aten. De stedelingen spraken nooit met de boeren die het voedsel voor de stad produceerden. De boeren waren arm, verbitterd en voelden zich niet gerespecteerd. Het vee van de stad leefde in kleine, donkere hokken, zonder ooit het daglicht te zien of frisse lucht in te ademen. De stank van mest vermengd met de zure geur van bergen verspild, rottend voedsel, hing als een deken over de stad. Buiten de stadsmuren lagen de akkers er doods en verlaten bij. Geen bloemen, geen bijen, geen vogels en tot zover het oog reikte slechts woestijnen van maïs en gras.

Terwijl Sita laat in de avond terug naar huis loopt door de donkere, vieze straten, dringt het ineens tot haar door. Het voedselsysteem van haar stad is kapot. En als ze de hoek omslaat valt haar oog op een gebouw. Er gaat er een schok door haar heen. Het raadhuis. Plotseling beseft Sita hoe het komt dat haar stad zo lijdt. Het bestuur van de stad, de Raad van de tien wijzen. Al veel te lang zijn houden zij zich bezig met andere zaken, terwijl ze denken dat een onzichtbare hand het voedsel in de stad wel eerlijk zal verdelen en de stedelingen gezond zal houden.

Die nacht kan Sita niet slapen. Ze moet iets doen. Ze moet erachter komen hoe een stadsbestuur haar voedselsysteem goed kan besturen, zodat steden bloeien in plaats van lijden. Ze besluit het erop te wagen en vertrekt de volgende ochtend, op zoek te gaan naar een manier om haar stad te redden.

Na maanden reizen langs groene woestijnen en bruine rivieren komt Sita aan in een kleine stad. Bij de stadspoort staat een bord: "Welkom in de stad van de Hamburgeroorlog" en deze stad is anders dan haar eigen stad. De rotondes staan vol frambozenstruiken en de koeien hebben plaats gemaakt voor lupinevelden en voedselbossen. Het geluid van duizenden fluitende vogels en zoemende insecten is oorverdovend. De inwoners zien er gezond uit. En gelukkig.

Een passerende vrouw bemerkt Sita's verbaasde gezicht. "Ja" zegt de vrouw. "We hebben hier een voedselwethouder. En daar begon het allemaal mee".

De voedselwethouder moet ergens halverwege de dertig zijn. Zijn ogen schitteren vrolijk. "Een gezond en duurzaam voedselsysteem is niet alleen de verantwoordelijkheid van een land, het is de basis van elke stad. Je kunt het je als stad niet veroorloven om daar geen strategie voor te hebben. En dus maakten we zo'n voedselstrategie, als bestuur, samen met onze stedelingen, en begonnen die in de praktijk te brengen. Maar tegelijkertijd voerden we innovaties door in ons eigen stadsbestuur, zodat de strategie geïnstitutionaliseerd zou worden, onderdeel zou worden van iedere vezel van ons stadsbestuur als het ware. We maakten geld vrij, we richtten een team op en we gaven voedsel een eigen bestuurlijk verantwoordelijke, een voedselwethouder. Dat werd ik."

Sita voelt zich blij en opgelucht, maar vraagt zich nog één ding af. "Waarom de stad van de Hamburgeroorlog?" vraagt ze de voedselwethouder. De voedselwethouder glimlacht. "Het eerste wat ik deed toen ik aantrad was de opening van nieuwe fastfoodketens in mijn stad verbieden. Een oorlog tegen hamburgers om het zo te zeggen. De gezondheid van mijn stedelingen is tenslotte belangrijker dan een paar extra banen. En zo ontstond de bijnaam van onze stad".

Sita denkt aan haar eigen stad, aan de dode akkers, de creperende dieren en de uitgemergelde mensen. Ze realiseert zich dat het geen makkelijke zal weg zijn en dat het geen korte weg zal zijn. Maar ze weet nu wat er nodig is in het bestuur haar stad, voor een stapje in de richting van een gezond en duurzaam voedselsysteem. Het is tijd om naar huis te gaan.

Over dit succesverhaal

Dit verhaal is gebaseerd op 'Sita en de Hamburgeroorlog', een sprookje dat promovenda en beleidsadviseur Lara Sibbing recent schreef.

Maar Sita en de Hamburgeroorlog is niet zomaar een sprookje. Het is het resultaat van Lara's wens om haar promotieonderzoek over de opkomst van lokaal voedselbeleid in Nederland leuk en toegankelijk te maken voor iedereen. Het zat haar namelijk niet lekker dat haar onderzoek alleen zou eindigen in een dik proefschrift vol ontoegankelijk vakjargon. Ze verdedigt haar proefschrift op 5 november 2021.

Maar er is nog meer. Lara maakte van Sita en de Hamburgeroorlog namelijk een muzikale storytelling performance, waarin zij het sprookje zelf vertelt en speelt, onder begeleiding van een accordeonist. Een professionele voorstelling is in de maak. En er komt zelfs een kinderversie aan.